

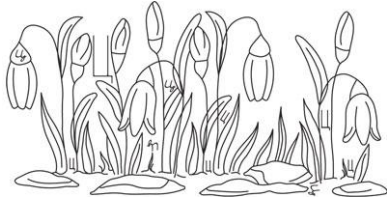
Запитання і завдання для бесіди з дітьми за коміксом "Від кого природу треба охороняти?"

Бесіду за коміксом можна розпочати з виконання такого завдання.

Завдання з робочого зошита (частина 3, завдання 4, с. 9)

На галявині заховалася буква "Ц". Відшукайте її та наведіть.

- У яких весняних словах може заховатися ця літера?
- Серед яких квітів заховалася буква?
- Уявіть себе на галявині першоцвітів. Що ви будете робити? Роздивимося квіти.

Пробрався з-під снігу
Підсніжник маленький.
В зелених листочках
Такий чепурненький!
Голівоньку клонить,
Вітає мене...
Коли вже ця довга
Зима промине?!

Біленький підсніжник
Долоньками грію,
Для нього і холод
Любов'ю розвію.

Леся Пронь

- Як у вірші описано підсніжник? Який він?
- Чи просто цим рослинам пережити зиму та розквітнути рано навесні?

Роздивляємося комікс.

- Чому діти зраділи проліскам?
- Чи часто ми можемо побачити ці квіти у природі? Як ви думаєте, чому?
- Що ви робили б, якби опинилися в цей час на галявині поряд із дітьми з коміксу?
- Чому діти вирішили назбирати квітів? Чи хотіли вони вчинити щось недобре?
- Про що сорока хотіла попередити дітей?
- Що вони могли б принести з лісу, аби зробити мамі сюрприз?

Обговоріть із учнями, що не обов'язково приносити з лісу якусь рослину, можна зробити гарні фотографії, малюнки-пейзажі тощо.

- Яку шкоду заподіяли діти?
- Що учні зроблять із пролісками після того, як вони відцвітуть у вазонах? Чи справді так діти виправили шкоду, заподіяну природі? Поясніть відповідь.
- А чи можна було зривати квіти без корінців?

- Які ще першоцвіти занесено до Червоної книги?

Наприкінці бесіди влаштуємо подорож до дивовижних заповідних місць України та побачимо рідкісні квіти ([презентація “Першоцвіти у природі”](#)).

Галявина підсніжників

У Черкаській області (Чигиринське та Кам’янське лісництва) є урочище Холодний Яр, а в ньому — унікальна галявина підсніжника складчастого, який занесено до Червоної книги України. Цей вид підсніжників в Україні можна зустріти ще тільки в горах Криму.

Унікальність цієї квітки полягає в тому, що цей вид територіально прив’язаний до гірських масивів Криму, Кавказу, Румунії, а в центральній Україні не зустрічається. Це можна вважати науковою сенсацією, а серед науковців не перестають точитися суперечки про те, звідки ж ця квітка взялася в Холодному Яру. Одні вважають, що підсніжник, який у народі ще називають срібною перлиною, був завезений. Інші ж переконані, що він тут ріс споконвіку, бо Холодний Яр має специфічні мікрокліматичні умови.

Підсніжник складчастий — багаторічна цибулинна рослина. Назва роду походить від грецьких слів, які в перекладі означають “молочно-квітковий” (колір квітів цієї рослини нагадує молоко). Складчастий — від складки на листочку.

Долина нарцисів

“Долина нарцисів” — заповідник в урочищі Кіреші, що поблизу міста Хуст у центрі Закарпатської області. Тут розташований найбільший у світі масив природних заростей нарциса вузьколистого — рідкісної рослини, занесеної до Червоної книги.

Поява Долини нарцисів пов’язана ще з льодовиковим періодом на Землі. Тоді, після сходження криги, з гір стікало багато води, що сприяло акліматизації, цвітінню й розповсюдженню нарциса вузьколистого. З часом у низовині від сучасного Мукачева до Хуста, де росли нарциси, з’явилися дубові ліси. Після того, як на цих землях стали здійснювати господарську діяльність, площа долини нарцисів зменшилася. Згодом сільськогосподарські роботи на цих землях припинили й територію з нарцисами передали до складу Карпатського біосферного заповідника (1992 р.). Ця місцевість входить до міжнародної мережі біосферних резерватів ЮНЕСКО).

Долина диких тюльпанів

На Львівщині, неподалік від села Надітичі є цікава місцевість: у заплаві між річками Дністер і Рибниця розташована долина, на якій ростуть дики тюльпани. Цей вид занесений до Червоної книги України й Польщі, а ботанічна назва рослини — **рябчик шаховий** (у народі квітку називають диким тюльпаном). Це найбільша в Україні популяція цієї рослини.

Їхнє цвітіння можна спостерігати приблизно в середині квітня. Від звичних для більшості тюльпанів ці квіти відрізняються меншими розмірами, а також тоншими пелюстками та стеблом. Більшість квіток мають темне забарвлення, та інколи трапляються білі, жовті, й світло-рожеві.

Українська видова назва “рябчик шаховий” вказує на специфічне забарвлення пелюсток, на яких темно-пурпурові цятки чітко чергуються з білими. Ці квіти схожі на шахівницю, де чергуються білі та чорні клітинки.

Схоже значення має й латинська назва “meleagris”, яка перекладається, як “строкатість” — люди порівнювали різнобарвність квіток із цятками на пір’ї птаха. У Західній Європі цей вид відомий з 1519 року. Букети з цих квітів вважалися символом краси, жіночності, а також символізували прихід весни. Отримати їх у подарунок було розкішшю.